

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS – VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMAS KRUONIO HAE TERITORIJOJE, POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS SVARSTYMO POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2017 m. kovo 2 d. Nr. A7-8

Posėdis įvyko 2017 m. vasario 14 d. 11.00 val. Aplinkos apsaugos agentūroje, adresu A. Juozapavičiaus g. 9, Vilnius.

Posėdžio pirmininkė – Milda Račienė, Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Poveikio aplinkai vertinimo ir taršos prevencijos skyriaus vedėja.

Posėdžio sekretorė – Tatjana Dunkauskienė, Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Poveikio aplinkai vertinimo ir taršos prevencijos skyriaus vyriausioji specialistė.

Dalyvauja: dalyvių sąrašas pridedamas.

SVARSTYTA

Suinteresuotos visuomenės pasiūlymai/pastabos ir poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) subjektų išvados dėl UAB „Teisingi energetikos sprendimai“ ir UAB „DGE Baltic Soil and Environment“ parengtos ir Aplinkos apsaugos agentūrai (toliau – Agentūra) pateiktos nagrinėti planuojamos ūkinės veiklos – vėjo elektrinių parko įrengimas Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės (toliau – HAE) teritorijoje, poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos (toliau – PAV ataskaita) ir planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) galimybių.

Milda Račienė pažymėjo, kad atsižvelgiant į tai, kad poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) subjektų išvados dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių prieštarauja viena kitai ir Agentūra yra gavusi suinteresuotos visuomenės pastabas/pasiūlymus dėl PAV ataskaitos, Agentūra, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PAV įstatymas) 10 straipsnio 6 dalimi, pakvietė PAV proceso dalyvius dalyvauti pasitarime PAV subjektų išvadoms ir suinteresuotos visuomenės pasiūlymams dėl PAV ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos svarstyti prieš priimant sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių (toliau – Pasėdis).

Posėdžio pirmininkė informavo, kad Agentūroje gauti suinteresuotos visuomenės atstovės Rasos Morkūnės 2017-02-02 pastabos/pasiūlymai „Pastabos poveikio vertinimo ataskaitai „Vėjo elektrinių parko įrengimas Kruonio HAE teritorijoje“ dėl PAV ataskaitos ir trumpai juos pristatė.

Buvo pateiktos šios pastabos/pasiūlymai: PAV ataskaitoje turėtų būti pateikta išsamesnė informacija apie galimą PŪV poveikį žiemojantiems paukščiams (PAV ataskaitą papildyti žiemojančių paukščių apskaitomis, įvertinant jų gausumo dinamiką ir elgseną (perskridimo parametrus ir pan.) žiemos sezonu, PAV ataskaitoje minimi atsitiktiniai vertinimo atvejai, ko neužtenka sprendžiant apie PŪV teritorijos svarbą žiemojantiems paukščiams ir galimą vėjo elektrinių poveikį jiems); PAV ataskaitoje patikslinti planuojamus vėjo elektrinių atstumus iki vandens telkinių ir įvertinti juos, naudojantis atitinkama literatūra; PAV ataskaitoje turėtų būti pateikti šikšnosparnių tyrimai jų migracijos metu (anksčiau tirtuose Lietuvos vėjo elektrinių parkuose buvo nustatyta, kad daugiausiai šikšnosparnių žūva būtent rudeninės migracijos metu), patikslinti bei įvertinti atstumai tarp vėjo elektrinių ir miško (pagal EUROBATS rekomendacijas

vėjo elektrinės neturėtų būti statomos arčiau kaip 200 metrų iki miško).

Milda Račienė pasakė, kad PAV subjektas – Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija 2016-12-06 raštu Nr. (3.17-V8)-3-3284 „Dėl vėjo elektrinių parko įrengimo Kruonio HAE teritorijoje poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos“ pateikė išvadą (toliau – Išvada), kad pritaria PAV ataskaitai, planuojamai ūkinei veiklai nepitaria. Kiti PAV ataskaitą nagrinėję ir išvadas dėl PŪV galimybių pateikę PAV subjektai pritarė PAV ataskaitai ir neprieštaravo dėl PŪV galimybių.

Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija, Išvadoje nurodė, kad nepitaria PŪV galimybės, nes numatoma vykdyti veikla neatitinka šiuo metu galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendinių, be to patenka į teritoriją, kurioje pagal Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapi, patvirtintą Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. V-217 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapio patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas), vėjo elektrinių projektavimo ir statybos darbai draudžiami.

Milda Račienė paklausė, ar PAV dokumentų rengėjai susipažino su suinteresuotos visuomenės atstovės Rasos Morkūnės 2017-02-02 pastabomis/pasiūlymais „Pastabos poveikio vertinimo ataskaitai „Vėjo elektrinių parko įrengimas Kruonio HAE teritorijoje“, ir paprašė pakomentuoti/atsakyti į šias pastabas/pasiūlymus.

PAV dokumentų rengėjo atstovai atsakė, kad siekiant objektyviai įvertinti galimą neigiamą vėjo elektrinių (toliau – VE) parko poveikį paukščiams ir šikšnosparniams ir galimą jų žūties reikšmingumą, pradėjus veikti planuojamam VE parkui, būtina vykdyti reguliarius monitoringo stebėjimus, kurio rezultatai turėtų parodyti būtinybę taikyti neigiamo poveikio mažinimo priemones.

Planuojamos ūkinės veikos užsakovo – „Lietuvos energijos gamyba“, AB (toliau – PŪV užsakovas) atstovas Tomas Kučiauskas pažymėjo, kad PAV ataskaitoje pateikta informacija apie PŪV metu numatytą vykdyti monitoringą. PAV ataskaitoje pateiktas monitoringo planas buvo derinamas su Valstybine saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Rasos Morkūnės atstovas Julius Morkūnas pakomentavo Rasos Morkūnės 2017-02-02 pateiktas pastabas/pasiūlymus ir pasakė, kad atsitiktiniai/epizodiniai stebėjimai nėra pakankami PŪV poveikiui žiemojantiems paukščiams nustatyti. Taip pat atkreipė dėmesį, kad žiemojantys paukščiai gali privilioti plėšriuosius paukščius, pvz. jūrinius erelius. Pagal Europos Sąjungos rekomendacijas žiemojančių paukščių, jūrinių erelių apsaugai siūloma nestatyti VE nuo 500 m iki 2 km atstumu nuo žiemojančių paukščių sankaujų vietų. Tai pat Julius Morkūnas paprašė patikslinti PŪV užsakovo atstovo pateiktą informaciją apie PAV ataskaitoje pateiktą monitoringo planą.

PAV dokumentų rengėjo atstovai atsakė, kad PAV ataskaitoje numatyta, kad būtina atlikti paukščių ir šikšnosparnių monitoringą prieš pradėdant veikti VE parkui ir po eksploatacijos pradžios. Iš viso monitoringas turi būti atliekamas vienerius metus prieš VE parko eksploataciją ir 1-aisiais, 2-aisiais, 3-aisiais ir 5-aisiais metais nuo VE parko eksploatacijos pradžios. PAV ataskaitoje pateiktame monitoringo plane numatyta balandžio – spalio mėnesiais atlikti šikšnosparnių tyrimus.

Milda Račienė paklausė, kokia Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos atstovų pozicija dėl PŪV metu numatomo vykdyti monitoringo.

Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – VSTT) atstovai pažymėjo, kad VSTT neprieštarauja, kad būtų įgyvendinama PAV ataskaitoje nagrinėta VE parko Kruonio HAE teritorijoje statyba ir eksploatacija laikantis šių sąlygų: vienerius metus prieš VE parko eksploatacijos pradžią ir 1-aisiais, 2-aisiais, 3-aisiais ir 5-aisiais metais nuo VE parko eksploatacijos pradžios būtina atlikti paukščių ir šikšnosparnių monitoringą; paukščių ir šikšnosparnių monitoringas vykdomas visuose VE sklypuose ir 2 km atstumu nuo tolimiausių VE ribų nutolusiose aplinkinėse teritorijose; paukščių ir šikšnosparnių monitoringo programą turi būti suderinti su VSTT; paukščių ir šikšnosparnių monitoringo duomenis būtina periodiškai teikti Agentūrai, o nustačius neigiamą poveikį imtis poveikio aplinkai mažinančių priemonių (pvz., VE stabdymo). Pagal suderintą monitoringo programą parengta monitoringo ataskaita turi būti pateikta VSTT. Taip pat VSTT atstovai atkreipė dėmesį, kad PAV ataskaitoje pateiktame monitoringo plane gruodžio – vasario mėnesiais numatyta vykdyti žiemojančių vandens ir sausumos paukščių

stebėjimus/apskaitas.

Milda Račienė paklausė PŪV užsakovo ir PAV dokumentų rengėjo atstovų, ar galima būtų papildyti PAV ataskaitą šių metų vasario pabaigoje atliktais žiemojančių paukščių stebėjimais, apskaitomis.

Tomas Kučiauskas pažymėjo, kad minėtiems tyrimams būtina atlikti viešuosius pirkimus, todėl žiemojančių paukščių stebėjimai galėtų būti atliekami tik kitais metais, kas pailgintų projekto įgyvendinimo terminus. Atsižvelgiant į PAV ataskaitoje įvertintą poveikį paukščiams ir šikšnosparniams, taip pat PŪV metu planuojamą vykdyti paukščių ir šikšnosparnių monitoringą, poveikis paukščiams ir šikšnosparniams bus įvertintas pakankamai, o atsakingoms institucijoms įvertinus monitoringo ataskaitų duomenis ir nustatčius neigiamą poveikį paukščiams ir šikšnosparniams jos gali pareikalauti imtis poveikio aplinkai mažinančių priemonių.

Milda Račienė pasiūlė PAV dokumentų rengėjui įvertinti suinteresuotos visuomenės atstovės Rasos Morkūnės 2017-02-02 pastabas/pasiūlymus ir raštu pateikti motyvuotus atsakymus pastabas/pasiūlymus pateikusiai suinteresuotos visuomenės atstovei, kaip įvertinti jos pasiūlymai, atsakymo kopiją pateikti Agentūrai.

PAV dokumentų rengėjo atstovai neprieštaravo pateiktam siūlymui.

Milda Račienė paklausė PAV dokumentų rengėjo atstovų, kaip PAV ataskaitoje buvo įvertinta Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos išvada dėl PŪV galimybių.

PAV dokumentų rengėjo atstovai atsakė, kad PŪV neatitikimas Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos išvadoje pateiktiems teritorijų planavimo dokumentams nėra argumentas nepritari planuojamai ūkinei veiklai, nes toks PAV subjekto motyvas neatitinka PAV tikslų ir esmės. Teisės aktuose nenurodyta, kad tik atlikus teritorijų planavimo procedūras, gali būti atliekamos PAV procedūros.

Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos atstovu nuomone, prieš įrengiant vėjo elektrinių parką, turi būti atitinkamai pakeisti/parengti ir patvirtinti PŪV teritorijos planavimo dokumentai, o tada galėtų būti atliekamas poveikio aplinkai vertinimas ir galima būtų pritari PŪV galimybėms.

Milda Račienė informavo, kad PAV ataskaitoje pateiktas Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2016-11-23 raštas Nr. (10-3)-D8-8725, kuriame nurodyta, kad PŪV PAV procedūros nesiejamos su teritorijų planavimo dokumentų įgyvendinimu ar teritorijų planavimo dokumentų rengimo procedūromis. Kartu atkreipė Posėdžio dalyvių dėmesį, kad poveikio aplinkai vertinimas ir teritorijų planavimas yra teisiškai atskiri procesai, todėl neatliktos teritorijų planavimo procedūros negali įtakoti sprendimo dėl PŪV galimybių.

Milda Račienė paklausė ar PAV dokumentų rengėjai įvertino Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos Išvadoje nurodytą PŪV atitiktį, Įsakymo reikalavimams.

Tomas Kučiauskas atsakė, kad tai turėtų būti vertinama teritorijų planavimo metu.

Milda Račienė pažymėjo, kad Lietuvos kariuomenei įvertinus, ar planuojamos statyti VE nurodytose statybos vietose kliudys stebėti, kontroliuoti ir ginti oro erdvę ir pateikus išvadas dėl vėjo elektrinių statybos vietų derinimo, t. y. derinant vėjo elektrinių parametrus su Lietuvos kariuomene, gali keistis šiuo metu PAV ataskaitoje numatyti VE parametrai, o tai gali daryti įtaką kitiems PAV ataskaitos sprendiniams, PAV subjektų išvadoms. Todėl Agentūros nuomone, Lietuvos kariuomenės išvadą, ar VE statyba PAV ataskaitoje numatytose teritorijose/vietose galima ir nepažeis nacionalinio saugumo reikalavimų, būtina PAV metu.

Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – VSTT) atstovai pažymėjo, kad VSTT išvada galioja šiuo metu PAV ataskaitoje numatytiems VE parko įrengimo sprendiniams, pasikeitę VE parko sprendiniai gali turėti poveikį gyvajai gamtai ir kraštovaizdžiui, todėl turėtų būti įvertinti.

Milda Račienė pasakė, kad Agentūra gali kreiptis į Lietuvos kariuomenę, dėl PŪV atitikimo Įsakymo reikalavimams.

Tomas Kučiauskas pažymėjo, kad PŪV užsakovas jau pradėjo derinimo su Lietuvos kariuomene procedūras, todėl PŪV užsakovas galėtų kreiptis į Lietuvos kariuomenę dėl išvados, ar VE statyba atitiks nacionalinio saugumo reikalavimus.

NUTARTA:

1. PŪV užsakovas kreipsis į Lietuvos kariuomenę dėl išvados, ar VE statyba PAV ataskaitoje numatytose teritorijose/vietose galima ir nepažeis nacionalinio saugumo reikalavimų.

2. PAV rengėjai PAV ataskaitoje pateiks suinteresuotos visuomenės atstovės Rasos Morkūnės 2017-02-02 pastabų/pasiūlymų „Pastabos poveikio vertinimo ataskaitai „Vėjo elektrinių parko įrengimas Kruonio HAE teritorijoje“ argumentuotą įvertinimą ir raštu atsakys pastabas/pasiūlymus pateikusiai suinteresuotos visuomenės atstovei, kaip įvertinti jos pasiūlymai, atsakymo kopiją pateiks Agentūrai.

3. Agentūra, išnagrinėjusi PAV ataskaitą, atsižvelgdama į Posėdžio rezultatus, vadovaudamasi PAV įstatymo 10 straipsnio 1 dalies, 1 punktu pateiks PAV dokumentų rengėjui motyvuotus reikalavimus pataisyti ar papildyti PAV ataskaitą.

4. Posėdžio protokolas bus pateiktas elektroniniu paštu Posėdžio dalyviams, nurodžiusiems elektroninio pašto adresą, taip pat paskelbtas Agentūros internetiniame tinklalapyje www.gamta.lt kartu su informacija apie priimtą sprendimą.

5. Agentūra, įvertinusi Lietuvos kariuomenės išvadą ir PAV rengėjų atliktą visuomenės atstovės Rasos Morkūnės 2017-02-02 pateiktų pastabų/pasiūlymų įvertinimą, vadovaudamasi PAV įstatymo 10 straipsnio 1 dalimi pateiks motyvuotus reikalavimus PAV ataskaitą pataisyti ar papildyti arba priima sprendimą dėl PŪV galimybių.

Posėdžio pirmininkė

Milda Račienė

Posėdžio sekretorė

Tatjana Dunkauskienė

Protokolo pasirašymo data 2017-03-01

